

παρτίδα

παρτίδα, η, ουσ. [<βενετ. partida <ιταλ. partita]. **1.** η ολοκληρωμένη διαδικασία ενός πνευματικού, τυχερού παιχνιδιού ή χαρτοπαιγνίου: «παίξαμε μια παρτίδα σκάκι || παίξαμε μια παρτίδα κουρκάν». **2.** (ειδικά για τάβλι) πέντε ή επτά παιχνίδια από τα οποία αναδεικνύεται ο νικητής: «παίξαμε μια παρτίδα τάβλι κι έχασα». **3.** μέρος ενός όλου, ιδίως εμπορεύματος ή προσώπων: «η αποστολή του εμπορεύματος θα γίνει σε τρεις παρτίδες || η πρώτη παρτίδα των τουριστών κατέλυσε στο ξενοδοχείο». **4.** στον πλ. **οι παρτίδες**, οι κοινωνικές σχέσεις ή οι εμπορικές δοσοληψίες, το πάρε δώσε, το αλισβερίσι, το νταραβέρι: «οι παρτίδες μας τον τελευταίο καιρό περνούν κρίση». (Λαϊκό τραγούδι: *τις παλιές σου τις παρτίδες μ' έβαλες να καθαρίσω κι οπωσδήποτε για σένα φυλακή θα καταντήσω*). Υποκορ. **παρτιδίτσα** κ. **παρτιδούλα, η**. (Λαϊκό τραγούδι: *γουστάρεις για να παίξουμε μαζί μια παρτιδούλα, πιάσε τα ζάρια όμορφα και άσε τη μανούρα*).

- **ανοίγω παρτίδες, α.** δημιουργώ κοινωνικές ή εμπορικές σχέσεις με κάποιον ή κάποιους: «άνοιξα παρτίδες με τους διπλανούς μας || με τον τάδε έμπορο έχω ανοίξει παρτίδες πριν από έναν μήνα». **β.** δημιουργώ προσωπικές διαφορές με κάποιον, ανοίγω λογαριασμούς με κάποιον: «απ' τη μέρα που έμαθε πως τον κατηγορήσε, άνοιξε παρτίδες με τον τάδε». (Λαϊκό τραγούδι: *παρτίδες αδερφάκι μου θ' ανοίξουμε και την παλιά φιλία μας θα σβήσουμε*). **γ.** δημιουργώ φιλικό ή ερωτικό δεσμό: «επειδή ήταν καλό παλικάρι, άνοιξα παρτίδες μαζί του || κουράστηκα, μέχρι να την πείσω, αλλά στο τέλος άνοιξα παρτίδες με την τάδε». **δ.** αρχίζω μια σχέση με κάτι: «απ' τη μέρα που άνοιξε παρτίδες με τα ναρκωτικά, πάει κατά διαβόλου».

- **έχω ανοιχτές παρτίδες (με κάποιον)**, έχω προσωπικές διαφορές με κάποιον: «δε θα 'ρθω μαζί σας, γιατί έχω ανοιχτές παρτίδες με τον τάδε που έχετε στην παρέα σας».

- **έχω παρτίδες (με κάποιον ή κάποιους)**, **α.** διατηρώ κοινωνικές σχέσεις με κάποιον ή κάποιους: «δεν έχω παρτίδες με τους διπλανούς μας». **β.** διατηρώ εμπορικές δοσοληψίες με κάποιον ή κάποιους, έχω πάρε δώσε, αλισβερίσι, νταραβέρι: «μέσα στην αγορά έχω παρτίδες με τους περισσότερους εμπόρους». **γ.** (και για τα δυο φύλα) διατηρώ ερωτικές σχέσεις: «μην την πειράζεις, γιατί έχει παρτίδες μ' έναν φίλο μου». (Λαϊκό τραγούδι: *μια φορά δε μ' έχεις βγάλει ασπροπρόσωπο, τώρα έχεις και παρτίδες μ' άλλο πρόσωπο*). **δ.** (γενικά) έχω σχέση, έχω σχέσεις με κάτι: «από μικρό παιδί έχω παρτίδες με το υποβρύχιο ψάρεμα». (Τραγούδι: *γλέντα, τη ζωή σου γλέντα, γλέντα, και μη λες κουβέντα, όσοι έχουνε παρτίδες με ρετσίνα και φιλιά, τους ξεχνάνε οι ρυτίδες και τα γκρίζα τα μαλλιά*).

- **κόβω παρτίδες, α.** διακόπτω τις κοινωνικές ή τις εμπορικές σχέσεις με κάποιον ή με κάποιους: «απ' τη στιγμή που αντιλήφθηκαν πως δεν υπήρχε αμοιβαία εμπιστοσύνη στις σχέσεις τους, έκοψαν παρτίδες». **β.** διαλύω το φιλικό ή ερωτικό μου δεσμό: «αναγκάστηκα να κόψω παρτίδες μαζί του, γιατί συνεχώς με κατηγορούσε || απ' τη μέρα που την έπιασα με άλλον, έκοψα παρτίδες μαζί της».

- **σώζω την παρτίδα, α.** (στη γλώσσα του χαρτοπαιγνίου) κατεβάζω ένα συνδυασμό, ώστε να προλάβω κάποιον να μην κατεβάσει και πάρει το κόλπο: «αν μπορείς σώσε την παρτίδα, γιατί ο τάδε είναι έτοιμος να βγει και να πάρει το κόλπο». **β.** ενεργώ με τέτοιο τρόπο ώστε να αποσοβήσω κάποια καταστροφή: «ευτυχώς, με τα λεφτά που του έδωσε ο φίλος του, έσωσε την παρτίδα, γιατί γλίτωσε τη χρεοκοπία».

- **του τα 'πα φορά παρτίδα**, βλ. λ. [φόρα](#)².